

Dosarul nr. 2rci-21/19

Instanța de insolabilitate: Curtea de Apel Bălți (Al. Gheorghieș, A. Toderaș și E. Bejenaru)

DECIZIE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”, în proces de insolabilitate, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei,

în cadrul procesului de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Drebozaci”,

la cererea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci” în proces de insolabilitate, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale,

împotriva încheierii din 2 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care cererea respectivă a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

Creditorul Primăria Drepcăuți a depus cerere introductivă la 13 septembrie 2016 cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”.

Prin încheierea din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Bălți cererea introductivă a fost admisă spre examinare. În calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Cernei Igor, deținător al autorizației MI nr.128 din 14 ianuarie 2015.

Prin hotărârea din 1 august 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost admisă cererea introductivă, constatându-se insolabilitatea debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”. A fost intentat procesul de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”.

La 1 aprilie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”, în proces de insolabilitate, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea declarării neconstituționalității sintagmei: „nu se supune niciunei căi de atac” din art. 426¹ alin. (2) din Codul de Procedură Civilă al RM și sintagmei „încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii” din art. 446, alin. (2) din Codul de Procedură Civilă.

În susținerea cererii respective s-a indicat că căile de atac asupra încheierilor și hotărârilor judecătorești sunt prevăzute de Titlul III al Codului de Procedură Civilă,

care cuprinde capitolul XXXVII (Apelul), capitolul XXXVIII (Recursul) și capitolul XXXIX (Revizuirea). Conform art. 446 alin. (1) Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile, și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. (2) încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d). precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Reieșind din sensul normei citate, rezultă că asupra încheierii judecătorești prin care se respinge cererea de repunere în termen și se restituie recursul, nu poate fi declarată revizuire.

Consideră că aceste modificări recente efectuate de legislator la Codul de procedură civilă îngădesc accesul părților la justiție, fiind încălcat astfel dreptul la un proces echitabil și la un recurs efectiv. Respectiv legiuitorul a anulat posibilitatea remedierii de către instanțele de judecată a unor eventuale încălcări ale drepturilor omului admise la fazele preparatorii ale procesului civil.

Prin încheierea din 2 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci” în proces de insolvență, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale (f.d. 80-86, XIX).

La 14 mai 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci” în proces de insolvență, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei a declarat recurs împotriva încheierii din 2 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a respectat normele de drept procedural și în consecință a emis o încheiere ilegală.

Recurenta în acest sens a specificat că în condițiile în care reprezentantul unei părți este îngădit de dreptul de a participa la ședința de judecată, prin ingerința directă a instanței care a dispus examinarea cererii fără citarea părților, constatăm o încălcare gravă a principiului „egalității armelor” care reprezintă un element al conceptului mai larg de proces echitabil.

Această cerință de egalitate a armelor în sensul unui „echilibru just” între părți, reprezintă obligația instanței ca fiecareia dintre părți să i se asigure o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv probele, în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajoasă față de partea adversă.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă – termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 2 aprilie 2019, fiind expediată în adresa recurente la 12 aprilie 2019 (f.d. 96, vol. XIX), însă date care ar certifica recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci” în proces de insolvență, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei la 14 mai 2019, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat că prin hotărârea din 1 august 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost admisă cererea introductivă, constatându-se insolabilitatea debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”. A fost intentat procesul de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”.

Ulterior, la 1 aprilie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”, în proces de insolabilitate, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea declarării neconstituționalității sintagmei: „nu se supune niciunei căi de atac” din art. 426¹ alin. (2) din Codul de Procedură Civilă al RM și sintagmei „încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii” din art. 446, alin. (2) din Codul de Procedură Civilă.

Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 2 aprilie 2019 a respins cererea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci” în proces de insolabilitate, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale

Analizând situația de fapt din speța dată, instanța de recurs consideră oportun de a reliefa prevederile art. 12 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Curtea de Apel Bălți corect a subliniat că instituția ridicării excepției de neconstituționalitate oferă instanțelor posibilitatea soluționării situațiilor în care, în cadrul judecării unei cauze, părțile, sau judecătorul, se confruntă cu o incertitudine în privința constituționalității normelor ce urmează a fi aplicate.

Astfel, excepția de neconstituționalitate reprezintă o acțiune procesuală de apărare, prin care Curtea Constituțională este sesizată asupra neconcordanței cu prevederile Constituției a unor dispoziții legale aplicabile în cauza dedusă instanței de judecată.

Curtea de Apel Bălți just a concluzionat că legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv în care ordine și la ce etapă de examinare instanța poate ridica excepția de neconstituționalitate și anume la examinarea cauzei în prima instanță, în ordine de apel și de recurs și doar după acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată a cererii de apel ori declararea admisibilă a cererii de recurs.

Or, potrivit art. 12¹ alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

De reținut faptul că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a fost depusă la examinarea cauzei de insolabilitate în ordine de revizuire, care este o cale extraordinară de atac și nu se regăsește în prevederile art. 12¹ alin. (5) Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul respinge argumentele formulate în recurs, deoarece sunt în contradicție cu constatările expuse și lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci”, în proces de insolvență, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei.

Se menține încheierea din 2 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cadrul procesului de insolvență intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Drebozaci”, la cererea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Drebozaci” în proces de insolvență, reprezentată de către avocatul Botnari Andrei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții constituționale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu